

Odsjek za Glazbenu teoriju i Kompoziciju

Ogledni primjeri i pojašnjenja prijamnog ispita

1. Solfeggio

a) Pismeni dio (ukupno 15 bodova)

Pismeni dio solfeggia ima 6 zadataka i dolje je ukratko opisano što se u svakom zadatku očekuje. Pismeni dio je i eliminacijski u cjelokupnom ispitu te je potrebno skupiti 8 od 15 bodova za daljnji nastavak ispita.

Bodovanje:

Intervali – 2 boda	}	15 bodova
Vokaliza – 2 boda		
Niz akorda – 2 boda		
Ritamski diktat – 2 boda		
Jednoglasni diktat – 4 boda		
Dvoglasni diktat – 3 boda		

Bodovanje, naravno, ne može biti u potpunosti egzaktno. Uobičajeno je, primjerice, oduzeti pola boda u zadacima u kojima su pogrešna dva intervala ili dva akorda. Također, više se boduje zadatak u kojemu je napisana kadenca (kraj zadatka), nego zadatak u kojemu je kandidat došao do pola i sl. U dvoglasnom diktatu se provjerava kako se kandidat snalazi u višeglasju, stoga ukoliko kandidat zapiše samo jednu dionicu ostvareni broj bodova bit će 0.

Ogledni primjerci diktata:

1. Niz intervala od zadanih tonova:

(Zadan je niz tonova u kromatskom redoslijedu c, cis, d, dis..., a od svakog tona se svira uzlazni interval. Svira se dva puta. Odsvirane intervale važno je točno notirati u crtovlju!)

2. Vokaliza:

(Od tona a1 tri puta u sporijem tempu svira se niz od 12 do 14 tonova. Priznaje se točan interval i ako nisu točne apsolutne visine tonova.)

3. Niz akorda od zadanog tona:

(Na zadanom tonu svira se 2 do 3 puta zaredom, niz akorda. U obzir dolaze kvintakordi i obrati, D7 i obrati te sporedni septakordi u temeljnom obliku. Važno je da su akordi točno izgrađeni u crtovlju!)

4. Ritamski diktat:

Kratki primjer koji se diktira jedan po jedan takt.

5. Jednoglasi diktat:

Jednoglasi diktat sadrži 4 rečenice (najčešće 16 taktova), u jasnom tonalitetnom kontekstu s alteracijama neakordnog tipa (kao prohodni ili izmjenični tonovi). Moguća je jedna modulacija/uklon u bliski tonalitet. U diktatu je obično puno razloženih kvintakorda glavnih stupnjeva i opetovano se pojavljuje tonika na ključnim mjestima.

(U diktatu se, dakle, primarno ispituje može li potencijalni student „održavati“ toniku, odnosno intonacijsko središte). Vrlo je važno napisati kraj, zadnji i predzadnji takt, ili zadnji ton/tonove, čak i ako se propusti dio diktata u sredini. Također, pokazati osjećaj za ritamsko-metarski tijek. Ako kandidat/kandidatkinja ne stigne napisati neki fragment, važno je ostaviti točno toliko praznih taktova/doba koliko je odsvirano).

6. Dvoglasi diktat:

Dvoglasi diktat je unutar izrazitog tonalitetnog konteksta (bez modulacije), možda s pokojom sekundarnom dominantom. Kao i prethodno, osobito je važno napisati kadencu na kraju (pokazati „harmonijsko razumijevanje tonaliteta“), čak i ako prethodno nije sve napisano.

b) Usmeni dio (ukupno 15 bodova)

Nakon što su diktati pregledani, kandidati koji nisu zadovoljili eliminacijski dio bit će o tome obaviješteni, dok preostali kandidati nastavljaju prijamni ispit. Slijedi usmeni dio ispita iz solfeggia, kojim se ispituje *prima vista* pjevanje. Prije pjevanja svaki kandidat ima nekoliko minuta pripreme. Primjer je nešto dulji i sadržava iste zahtjeve kao i jednoglasni diktat, a pjevati se može solmizacijom (relativnom, apsolutnom), abecedom, neutralnim slogom...

Prima vista pjevanje:

(J.S.Bach: *Misa* F-dur, BWV 233, aria *Domine Deus*)

2. Harmonija

a) Pismeni dio (ukupno 15 bodova)

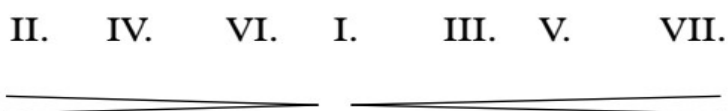
- četveroglasna harmonizacija zadanoga neobilježenog basa (dijatonika, kromatika, napuljski sekstakord).
- četveroglasna harmonizacija zadanog soprana.

Iako zathtjevi prijamnog ispita iz Harmonije završavaju poglavljem kromatike (zaključno s napuljskim sekstakordom), kandidati se mogu koristiti i povećanim akordima, ukoliko su upoznati s pravilima njihove primjene u četveroglasnom homofonom slogu.

Vrijeme trajanja ispita je 90 minuta!

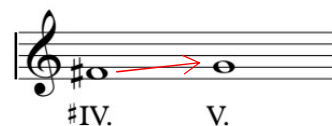
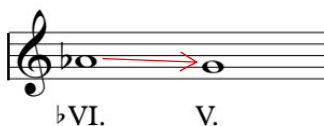
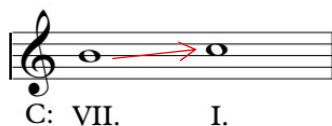
Smjernice:

1. Prepoznavanje osnovnog tonaliteta te mjestimičnih uklona/modulacija.
2. Korištenje glavnih i sporednih stupnjeva te svih oblika akorda (kvintakordi, sekstakordi, kvartsekstakordi, dominantni i sporedni septakordi te njihovi obrati, dominantni (i sporedni) nonakordi te njihovi obrati).
3. Paziti da zadatak ima logičan harmonijski tijek (harmonijski crescendo i decrescendo), analogno proširenoj kadenci I-IV-(II)-V-VI-IV-(II)-V-I.

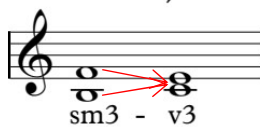
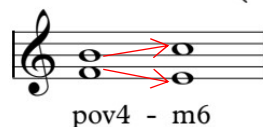

4. Korektno rješavati kritične tonove:

(ALTERIRANE) VODICE:

TRITONUSI (funkcionalno određenje akorda):

Ogledni primjeri s predloženim rješenjem

- 1) Četveroglasna harmonizacija neobilježenog basa

- 2) Četveroglasna harmonizacija soprana

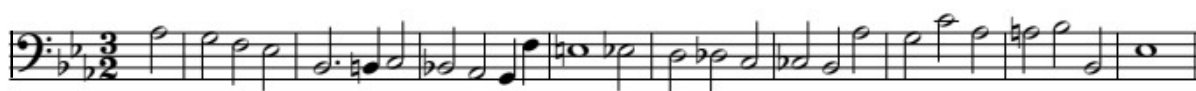
Nije obvezno pisanje šifri prilikom rješavanja zadatka!

Ogledni primjeri bez rješenja

- 1) Sopran

- 2) Neobilježeni bas

Svo potrebno gradivo za svladavanje zahtjeva prijamnog ispita iz Harmonije sadržano je u knjizi: Natko Devčić, *Harmonija*, Školska knjiga, 2010. godina.

b) Harmonija na glasoviru (ukupno 10 bodova)

- *prima vista* četveroglasna harmonizacija soprana
- izvedba četveroglasne kromatske modulacije sa zadanim tonalitetima

Kandidati će moći kratko pogledati zadatak, bez korištenja klavira!

Ogledni primjeri s predloženim rješenjem

1) Izvedba četveroglasne harmonizacije soprana

2) Izvedba četveroglasne kromatske modulacije sa zadanim tonalitetima (primjerice A – Es).

Tri faze modulacije:

- kretanje u polaznom tonalitetu;
- trenutak prijelaza;
- potvrda ciljnog tonaliteta

Ogledni primjer bez rješenja

- Sopran

3. Polifonija (ukupno 10 bodova)

Kandidati pišu dva zadatka:

1. Prvi zadatak: a) kombinacija četvrtinki i polovinki na zadani *cantus firmus* ili
b) kombinacija četvrtinki i sinkopa na zadani *cantus firmus*.

Zadatci su u jednom od četiriju crkvenih načina (modusa) – dorskom, frigijskom, lidijskom ili miksolidijskom. Svi načini mogu biti transponirani za kvartu naviše.

Primjer *cantus firmusa*:

- 2) Na zadani *cantus firmus* napisati kombinaciju vrsta u troglasju: četvrtinke u donjem glasu, sinkope u srednjem glasu.

The musical score shows a three-part setting. The top staff, labeled 'Cantus Altus', contains a cantus firmus written in red. The bottom staff, labeled 'Tenor', contains a sequence of eighth notes. The time signature is 4/2. The score is presented in two systems, each with two staves.

2. Drugi zadatak je napisati kombinaciju dvaju *floridusa* na zadani *cantus firmus*.

Primjer *cantus firmusa*:

The musical score shows a cantus firmus. The top staff, labeled 'Cantus Tenor', contains a cantus firmus written in red. The bottom staff, labeled 'Bassus', contains a sequence of eighth notes. The time signature is 4/2. The score is presented in two systems, each with two staves.

Moguća rješenja zadatka:

- 1) Na zadani *cantus firmus* napisati dva *floridusa* u gornjim glasovima.

The musical score shows a three-part setting. The top staff, labeled 'Cantus Tenor', contains a cantus firmus written in red. The bottom staff, labeled 'Bassus', contains a sequence of eighth notes. The time signature is 4/2. The score is presented in two systems, each with two staves.

- 2) Na zadani *cantus firmus* u tenoru napisati dva *floridusa* u vanjskim glasovima (primjer je u transponiranom dorskom modusu).

The image shows a musical score for a counterpoint exercise. It consists of two systems of staves. The first system has three staves: 'Cantus' (treble clef), 'Tenor' (bass clef), and 'Bassus' (bass clef). The key signature has one flat (B-flat) and the time signature is 4/2. The 'Cantus' staff contains a *cantus firmus* melody. The 'Tenor' and 'Bassus' staves contain two *floridusa* (ornamented counterpoints) written in red ink. The second system continues the composition with the same three staves, showing further development of the counterpoints. The 'Cantus' staff ends with a double bar line and repeat dots. The 'Tenor' and 'Bassus' staves also end with a double bar line and repeat dots.

Svo potrebno gradivo za svladavanje zahtjeva prijamnog ispita iz Polifonije sadržano je u klasičnom udžbeniku iz kontrapunkta Knuda Jeppesena. Prijevod ovoga udžbenika na engleskom jeziku, *Counterpoint: The Polyphonic Vocal Style of the Sixteenth Century*, dostupan je na sljedećoj adresi:

<https://ia803208.us.archive.org/22/items/counterpointpoly00jepp/counterpointpoly00jepp.pdf>

Gradivo ovog udžbenika moguće je pronaći i u skripti Vlastimira Peričića iz 1985. godine:

Vlastimir Peričić, *Osnovi kontrapunkta*, Skripta, Beograd 1985 (ili *Kontrapunkt*, Skripta, Beograd, 1969.).

4. Teorija (ukupno 10 bodova)

Pismeni ispit iz teorije traje 45 minuta te obuhvaća:

- Tonski sustav (oktave).
- Bilježenje nota u violinskom, basovskom, sopranskom, altovskom i tenorskom ključu.
- Durske ljestvice te prirodne, harmonijske i melodijske molske ljestvice.
- Dorski, frigijski, lidijski, miksolidijski i eolski način.
- Melodijski intervali – ulazno i silazno.
- Durski, molski, smanjeni i povećani kvintakordi, njihovi obrati i mnogostranost u duru i harmonijskom molu.
- Septakordi na svim stupnjevima durske ljestvice te harmonijske i melodijske molske ljestvice i njihovi obrati.
- Bilježenje notnih vrijednosti i stanki u jednostavnim i složenim mjerama.
- Oznake za tempo, dinamiku i način izvođenja.

5. Klavir (ukupno 15 bodova)

Program nije nužno izvoditi napamet!

- 1) Jedna etida – J. B. Cramer: III ili IV svezak, C. Czerny: op. 740 ili teža od ovih.
- 2) J. S. Bach: Jedna troglasna invencija (osim br. 6 i 15), Tri stavka (Allemande, Sarabande, Gigue) Francuske suite ili Preludij i fuga iz Das Wohltemperierte Klavier.
- 3) Jedna cijela sonata W. A. Mozarta (osim K.V. 545) ili L. van Beethovena (osim op. 49).

Priredili:
Jelena Lučev,
Dino Gluić.